

REPUBLIKA HRVATSKA

Ministarstvo regionalnoga razvoja
i fondova Europske unije

POZIV NA DOSTAVU PROJEKTNIH PRIJEDLOGA U OTVORENOM POSTUPKU DODJELE BESPOVRATNIH SREDSTAVA U MODALITETU PRIVREMENOG POZIVA

*Unaprjeđenje vještina i kompetencija učitelja i drugih odgojno-obrazovnih
radnika u osnovnoškolskom sustavu odgoja i obrazovanja*

Prilog 7: Pravila koja se odnose na državne potpore

Uvod

Bespovratna sredstva koja će se dodjeljivati u okviru ovog Poziva odnose se na financiranje aktivnosti usmjerenih na jačanje vještina i kompetencija učitelja i drugih odgojno-obrazovnih radnika u osnovnoškolskom sustavu odgoja i obrazovanja, transferabilnih na tržište rada, uz poticanje izvrsnosti i stvaranje uključivog obrazovnog okruženja. Svrha je Poziva provedba navedenih aktivnosti kako bi se povećala stručnost učitelja i drugih odgojno-obrazovnih radnika, a neizravno i dugoročno povećale i kompetencije učenika u prioritnim tematskim područjima: primjena STEM-a u odgoju i obrazovanju, informacijskim i komunikacijskim tehnologijama (u daljnjem tekstu: IKT) u odgoju i obrazovanju, poduzetništvu u razvoju vještina i boljim prilikama za zapošljavanje i aktivnom građanstva.

STEM područje obuhvaća nastavne predmete iz prirodnih, tehničkih te povezanih znanosti: biologije, fizike, geografije, informatike, kemije, matematike, prirode, prirode i društva kao i izvannastavne aktivnosti povezane s područjem prirodnih, biotehničkih i tehničkih znanosti. STEM odgoj i obrazovanje podrazumijeva interdisciplinarnost, primjenu znanja iz različitih područja te praktičnu nastavu.

Korištenje IKT-a u osnovnoškolskom odgoju i obrazovanju sukladno ovom Pozivu obuhvaća aktivnosti i programe koji su usmjereni na poboljšanje sposobnosti podučavanja učitelja i drugih odgojno-obrazovnih radnika u smislu funkcionalne upotrebe IKT-a u odgojno obrazovnom procesu, a neposredno na razvoj vještina učenika.

Područje poduzetništva u razvoju vještina i boljim prilikama za zapošljavanje obuhvaća aktivnosti i programe koji su usmjereni na poboljšanje vještina učitelja i drugih odgojno-obrazovnih radnika u podučavanju poduzetništva i poduzetničkih kompetencija.

Područje aktivno građanstvo obuhvaća aktivnosti i programe koji su usmjereni na poboljšanje sposobnosti učitelja i drugih odgojno-obrazovnih radnika u podučavanju vještina u području aktivnog građanstva, a neizravno i na razvoj znanja te društvenih i demokratskih vještina učenika. Navedeno se odnosi na aktivno poticanje participacije učenika u društvu, razvijanje

svijesti o odgovornom ponašanju u društvu i radu za opće (društveno) dobro, poticanje solidarnog ponašanja, razvoj zajedništva, razvoj socijalnih vještina (u smislu sposobnosti prilagođavanja i pozitivnog ponašanja u društvu), učenje nenasilne komunikacije, podizanje svijesti o važnosti volontiranja, uključivanje učenika u volonterske akcije, sudjelovanje u društveno korisnom radu i razvoj društvene solidarnosti itd.

Stoga je specifični cilj Poziva poticati i promicati razvoj i usavršavanje vještina i kompetencija podučavanju u STEM području, IKT, poduzetništvu i građanstvu.

Aktivnosti u okviru Poziva

Ovaj će se cilj realizirati kroz niz aktivnosti koje su detaljno opisane u točki 2.5. Poziva, a odnose se primjerice na: edukaciju učitelja i drugih odgojno-obrazovnih radnika osnovnih škola uključujući posebne programe za rad s učenicima s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama, formalne i neformalne edukacije i moduli u područjima STEM, IKT, poduzetništvo i aktivno građanstvo, trening trenera, ljetne škole za učitelje i druge odgojno-obrazovne radnike osnovnoškolskih ustanova, izrada i implementacija programa za razvoj vještina podučavanja za STEM, IKT i ostale tematske sadržaje, seminare, predavanja o tematskim sadržajima, izradu novih modela i metoda podučavanja, razvoj školskog kurikulumu na područjima: STEM, IKT, poduzetništvo i aktivno građanstvo, izmjene/dopune odobrenih studijskih programa veleučilišta i visokih škola do 20% u području STEM, IKT, poduzetništva i aktivnog građanstva, razvoj alata za poticanje kritičkog promišljanja i istraživačkih aktivnosti učenika, suradnja u jačanju kapaciteta i zajedničkom razvoju programa u područjima STEM, IKT, poduzetništvo i aktivno građanstvo kroz sudjelovanje na tematskim konferencijama, sajmovima, organizacija studijskih posjeta u RH i državama donatorima, mentorstvo partnerskih institucija, razmjenu iskustava učitelja i drugih odgojno-obrazovnih radnika osnovnoškolskih ustanova iz RH s institucijama iz drugih država, te naposljetku aktivnosti upravljanja projektom i administracija kao i aktivnosti informiranja i komunikacije (organizacija događanja na lokalnoj razini s ciljem podizanja svijesti o važnosti STEM-a, IKT-a, poduzetništva i aktivnog građanstva, izradu promotivnih brošura, itd.).

Raspoloživa sredstva u okviru Poziva

U okviru ovog Poziva dodijelit će se sredstva u iznosu od 1.264.706,00 EUR, pri čemu najniži iznos sredstava koji se može dodijeliti pojedinom projektu iznosi 50.000,00 EUR, a najviši 200 000,00 EUR. Pozivom je omogućeno financiranje do 100% prihvatljivih troškova projekta.

Ciljane skupine i krajnji korisnici sredstava

Ciljane skupine na koje se odnosi Poziva učitelji i drugi odgojno-obrazovni radnici u ustanovama za osnovnoškolsko obrazovanje stručnjaci koji rade u javnim institucijama koje su odgovorne za provedbu obrazovnih politika djelatnici ustanova koje se bave obrazovanjem (na svim razinama obrazovanja). Prijavitelji na razini projektnih prijedloga definiraju ciljane skupine i krajnje korisnike svojih projekata, uzimajući u obzir očekivane rezultate projekta,

svrhu i ciljeve Poziva, ciljane skupine Poziva, prihvatljive prijavitelje i partnere u okviru Poziva te dugoročnu održivost projekta.

Prihvatljivi prijavitelji i prihvatljivi partneri

Prihvatljivi prijavitelji za dodjelu sredstava u okviru predmetnog Poziva su javni ili privatno-pravni subjekti, profitne ili neprofitne naravi, kao i neprofitne organizacije s pravnom osobnošću koje su osnovane i djeluju kao pravne osobe u Republici Hrvatskoj. Prihvatljivi partneri također mogu biti javni ili privatni subjekti, profitne ili neprofitne naravi, kao i neprofitne organizacije s pravnom osobnošću koje su osnovane i djeluju kao pravne osobe u Islandu, Kneževini Lihtenštajn, Kraljevini Norveškoj ili Republici Hrvatskoj.

Uvjeti za dodjelu sredstava s aspekta primjene pravila o državnim potporama

S aspekta primjene propisa o državnim potporama, dodjela sredstava u okviru ovog Poziva ili iz drugih javnih sredstava sektoru poduzetništva predstavlja državnu potporu iz članka 107. stavka 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (u daljnjem tekstu: UFEU). Naime, u skladu s člankom 107. stavkom 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (u daljnjem tekstu: UFEU) svaka potpora koju dodijeli država članica ili koja se dodjeljuje putem državnih sredstava u bilo kojem obliku kojim se narušava ili prijeti narušavanjem tržišnog natjecanja stavljanjem određenih poduzetnika ili proizvodnje određene robe u povoljniji položaj, nespojiva je s unutarnjem tržištem u mjeri u kojoj utječe na trgovinu među državama članicama.

Pojam državne potpore, kako to uređuje članak 107. stavak 1. UFEU odnosi se isključivo na poduzetnike. Europski sud dosljedno u svojim presudama definira poduzetnike kao subjekte koji obavljaju gospodarsku djelatnost, bez obzira na njihov pravni status i način na koji se financiraju¹. Gospodarskom djelatnosti smatra se svaka djelatnost koja se sastoji u nuđenju/prodaji robe i pružanju usluga na tržištu². Prema tome, pojam "poduzetnik" u smislu propisa o državnim potporama uvijek je usko povezan s djelatnošću/aktivnosti koju određeni subjekt obavlja. Nadalje, da bi se određeni transfer javnih sredstava smatrao potporom u smislu naprijed navedene definicije, mora ispunjavati kumulativno sljedeće kriterije:

- sredstva se dodjeljuju iz državnih – javnih izvora,
- sredstva koja se dodjeljuju određenom poduzetniku ili grupi poduzetnika daju prednost na tržištu tom poduzetniku ili grupi poduzetnika/sektoru/regiji, itd.,
- sredstva se dodjeljuju na selektivnoj osnovi – samo određenom poduzetniku, sektoru, regiji
- mjera financijske potpore narušava tržišno natjecanje ili prijeti narušavanjem tržišnog natjecanja,

¹Presuda Suda od 12. rujna 2000., Pavlov i dr., spojeni predmeti C-180/98 do C-184/98, ECLI:EU:C:2000:428, točka 74

²Predmet: C-35/96 Komisija protiv Italije (1998) ECR I-3851, stavak 36, zajednički predmeti C-180/98 Pavlov i ostali (2000) ECR I-6451, stavak 75.

- mjera utječe na trgovinu između država članica.

U odnosu na navedeno, razvidno je da prihvatljivi prijavitelji i prihvatljivi partneri u okviru ovog Poziva mogu biti i subjekti koji ispunjavaju definiciju poduzetnika u smislu članka 107. stavka 1. UFEU obavljaju gospodarsku djelatnost. Naime, čak i javno pravni i/ili privatno pravni subjekti neprofitne prirode mogu biti poduzetnici u smislu članak 107. stavka 1. UFEU ako na tržištu nude robu i usluge. Stoga je prilikom provedbe ovog Poziva važno u svakom konkretnom slučaju tj. kod svakog prijavitelja i partnera ocijeniti radi li se o subjektu koji obavlja gospodarsku djelatnost, neovisno o tome je li taj subjekt osnovan u cilju ostvarivanja dobiti ili ne.

Kada se radi o ispunjavanju kriterija koji definiraju pojam državne potpore, razvidno je da sredstva koja se dodjeljuju u okviru ovog Poziva predstavljaju državna sredstva u smislu članka 107. stavka 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (u daljnjem tekstu: UFEU) jer iako se ne dodjeljuju iz nacionalnih sredstava tj. državnog proračuna Republike Hrvatske već sukladno Programu „Lokalni razvoj i smanjenje siromaštva“ u okviru EGP financijskog mehanizma, nacionalno tijelo tj. Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova EU-Služba za upravljanje, praćenje i vrednovanje EU programa i međunarodnih financijskih mehanizama u svojstvu Upravitelja navedenog Programa, upravlja odnosno nadležna je za odabir korisnika tih sredstava. Sukladno Pozivu, u slučaju kada se radi o subjektima – prihvatljivim prijaviteljima i partnerima, kao i krajnjim korisnicima sredstava koji obavljaju gospodarsku djelatnost primijenit će se Program dodjele *de minimis* potpora za provedbu Programa “Lokalni razvoj i smanjenje siromaštva”.

Bespovratna sredstva koja se dodjeljuju u okviru ovog Poziva prihvatljivim prijaviteljima i prihvatljivim partnerima koji ne obavljaju gospodarsku djelatnost (nuđenjem robe i pružanjem usluga na tržištu), a koji ta sredstva koriste radi obavljanja prihvatljivih aktivnosti sukladno ovom Pozivu za potrebe krajnjih korisnika projekta (npr. osnovnih škola, ustanova koje se bave osnovnoškolskim odgojem i obrazovanjem, javnih institucija koje su odgovorne za provedbu obrazovnih politika, odgojno-obrazovnih radnika u ustanovama za osnovnoškolsko obrazovanje, studenata visokih učilišta, učenika u ustanovama za osnovnoškolsko obrazovanje (uključujući djecu s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama), roditelja i opće javnosti) ne predstavljaju državnu potporu u smislu članka 107. stavka 1. UFEU. Isto se odnosi i na prihvatljive prijavitelje i prihvatljive partnere koji obavljaju gospodarsku djelatnost (nuđenjem robe i usluga na tržištu), ako oni svu korist od bespovratnih sredstava koja im se dodjeljuju u okviru ovog Poziva kao intermedijari prenose na naprijed navedene krajnje korisnike kroz prihvatljive aktivnosti definirane Pozivom pružajući im svoje usluge/proizvode bez ikakve naknade.

Sredstava koja se dodjeljuju prihvatljivim prijaviteljima i partnerima u okviru ovog Poziva, koji se smatraju poduzetnicima u smislu članka 107. stavka 1. UFEU jer obavljaju gospodarsku djelatnost u Republici Hrvatskoj ili državama donatorima, (neovisno o njihovom pravnom statusu i načinu financiranja, jesu li osnovani radi ostvarivanja dobiti ili se radi o neprofitnim

subjektima, itd.), ako obavljaju prihvatljive aktivnosti odnosno ako pružaju usluge u okviru ovog Poziva krajnjim korisnicima uz naknadu, predstavljaju potporu u smislu članka 107. stavka 1. UFEU i mogu im se dodijeliti u obliku *de minimis* potpore sukladno Programu *de minimis* potpora za provedbu Programa „Lokalni razvoj i smanjenje siromaštva“.

U odnosu na krajnje korisnike bespovratnih sredstava u okviru ovog Poziva, ako su krajnji korisnici tih sredstava osnovne škole, ustanove koje se bave osnovnoškolskim odgojem i obrazovanjem i javne institucije koje su odgovorne za provedbu obrazovnih politika, kao i njihovi radnici, učenici, studenti, roditelji i drugi pojedinci, koje su u sustavu javnog obrazovanja, tako dodijeljena bespovratna sredstva ne predstavljaju državnu potporu u smislu članka 107. stavka 1. UFEU, bez obzira na to radi li se o izravnoj dodjeli bespovratnih sredstava tim ustanovama ili su navedene institucije korisnici sredstava posredstvom prihvatljivih prijavitelja ili partnera. To se odnosi i na privatne ili vjerske osnovne škole, odnosno ustanove koje se bave osnovnoškolskim odgojem i obrazovanjem u privatnom vlasništvu koje provode obrazovne programe koji su dio javnog obrazovnog sustava Republike Hrvatske i pritom se pretežito financiraju javnim sredstvima, a samo djelomično iz sredstava učenika i njihovih roditelja ili iz drugih privatnih izvora.

Naime, uspostavljajući sustav javnog obrazovanja, koji se u cijelosti ili pretežito financira iz javnih sredstava, a ne iz sredstava učenika ili njihovih roditelja, država ispunjava zadaću koju ima prema svojim građanima u socijalnom, kulturnom i obrazovnom području. Negospodarska priroda javnog obrazovanja ne dovodi se u pitanje ako istu, uz javne ustanove na području osnovnog obrazovanja, obavljaju i vjerske ili privatne ustanove koje se većim dijelom financiraju iz javnih sredstava.

Bespovratna sredstva u okviru ovog Poziva sadrže element državne potpore ako su krajnji korisnici tih sredstava privatne osnovne škole ili privatne ustanove koje se bave osnovnoškolskim odgojem i obrazovanjem na način da se u cijelosti ili pretežito financiraju sredstvima učenika i njihovih roditelja ili iz drugih privatnih izvora. U tom slučaju se radi o obavljanju gospodarske djelatnosti na koju se odnose odredbe članka 107. stavka 1. UFEU, što znači da se tim ustanovama sredstva za aktivnosti iz ovog Poziva mogu dodijeliti u obliku *de minimis* potpora u skladu s Uredbom Komisije (EU) br. 1407/2013 od 18. prosinca 2013. o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na *de minimis* potpore (SL L 352/1, 24.12.2013), odnosno Programom dodjele *de minimis* potpora za provedbu Programa „Lokalni razvoj i smanjenje siromaštva“.

De minimis potpore u Republici Hrvatskoj mogu se dodijeliti jednom poduzetniku za prihvatljive aktivnosti u okviru ovog Poziva do iznosa koji ne smije prijeći 200 000 EUR tijekom bilo kojeg razdoblja od tri fiskalne godine. Za potrebe gornje granice od 200 000 EUR potpore se izražavaju kao bespovratna sredstva, a svi iznosi koji se primjenjuju su bruto iznosi, tj. iznos prije odbitka poreza i drugih naknada. Potpora koja se isplaćuje u više obroka diskontira se na

Prilog 7: Pravila koja se odnose na državne potpore

vrijednost potpore u trenutku njezine dodjele (danom dodjele smatra se odluka o dodjeli sredstava ili ugovor o dodjeli sredstava). MRRFEU će dodijeliti *de minimis* potporu u skladu s ovim Pozivom i *de minimis* Uredbom tek nakon što utvrdi da to neće povisiti ukupan iznos *de minimis* potpora koji je određeni poduzetnik u Republici Hrvatskoj primio do granice od 200 000 EUR u tekućoj i prethodne dvije fiskalne godine, što se dokazuje Izjavom korisnika.